TORAH OHR • PARSHAS LECH LECHA • MAAMAR 1

(ענין לך לך וילך למסעיו ממטה למעלה מלמעלה...

Le thème de « Va pour toi » : « Et il poursuivit ses voyages », d'en bas vers le haut et d'en haut vers le bas

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE
likuteitorah.com/fr/torah-ohr/lech-lecha/1/

1 (ענין לך לך וילך למסעיו ממטה למעלה מלמעלה למטה כו' להי' הנראה כו' להי' סתם)

(Le sujet de « Va vers toi » [Lech Lecha] ; « Et il poursuivit ses voyages » — d'en bas vers le haut, d'en haut vers le bas, etc. ; « vers Havaya qui lui apparut », etc. ; « vers Havaya », sans qualification.)

2 הנה אברם הוא השכל הנעלם מכל רעיון א"ב [אב] ר"ם וצ"ל בבחי' גילוי דהיינו להיות סדר השתלשלות מבחי' חכים ולא בחכמה ידיעה בבחי' ירידה ממדרגה למדרגה עד סוף כו'

Or, Avram est l'intellect caché à toute pensée — av ram, « père exalté » ; il doit se révéler, c'est-à-dire qu'un enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) procède du niveau de « sage, mais non d'une sagesse connaissable », en descendant de degré en degré jusqu'à la fin, etc.

והתכלית הוא להיות גילוי בבי"ע ג"ע [גן עדן] עליון ותחתון תענוג הנבראים שיוכלו לקבל גילוי התענוג כו'.

Et le but est qu'il y ait une révélation dans [les mondes de] Béria (Création), Yetsira (Formation) et Assiya (Action) — le Gan Eden supérieur et inférieur [le Jardin d'Éden], le plaisir des êtres créés — afin qu'ils puissent recevoir la révélation du plaisir, etc.

3 וזהו ענין חסד אתגלי בפומא דאמה להיות גילוי ההשפעה בבחי' התקשרות והוא יושב פתח האהל כו'.

Et tel est le sens de « 'Hessed (bonté) se révèle dans la bouche de l'amah [l'organe de l'alliance] » : la révélation du flux d'influence sous la forme d'un lien ; et « il était assis à l'entrée de la tente », etc.

אך גילוי זה הוא ע"י צמצומים והעלם בחי' חשך דיצחק ויהי ערב ויהי בקר יום א'

Mais cette révélation s'opère par des contractions (tsimtsoumim) et une dissimulation — le niveau de l'obscurité de Yitzchak — « Et il y eut un soir et il y eut un matin, un jour »,

כדי להיות בחי' יש ובו יהיה יום אחד המשכת אחד שיהיה היש בטל דהיינו שיהיה בחי' יש ובטל כו'.

afin qu'il y ait le niveau d'un « quelque chose » [de créé] (yesh), et qu'en lui se trouve « un jour » — la transmission vers le bas de « l'Un » —, afin que ce quelque chose soit dans l'annulation de soi (bitoul) ; c'est-à-dire qu'il y ait le niveau d'un yesh et [pourtant] du bitoul, etc.

4 והנה להיות גילוי זה צ"ל מצות מילה להסיר ערלה היא קליפת נוגה החופפת כו' שלא יהיה לה יניקה שא"א להמשיך בחי' גילוי בעודה שם כ"א כשיעור חיותה כו'.

Or, pour que cette révélation se produise, il faut la mitsva de la circoncision, qui consiste à retirer le prépuce, lequel est la kelipa de nogah [l'écorce translucide] qui recouvre [cela], etc., afin qu'elle n'en tire aucune nourriture ; car il est impossible d'attirer le niveau de révélation tant qu'elle est là, sauf dans la mesure de sa force vitale, etc.

ולכן כתיב אחר מצות מילה כי אב המון גוים שלכאורה אינו מובן מה ענין גוים לכאן

C'est pourquoi il est écrit après la mitsva de la circoncision : « Car [j'ai fait de toi] le père d'une multitude de nations » — ce qui, à première vue, est incompréhensible : quel rapport les nations ont-elles avec cela ?

אלא שנעשה כח הבירור ע"י גילוי זה כי למה הצדיקים דומים בפני השכינה כנר בפני האבוקה שנכללים בבחי' בטול באבוקה.

Au contraire, le pouvoir de raffinement est suscité par cette révélation ; car « À quoi les justes ressemblent-ils devant la Chekhina (la Présence divine) ? À une bougie devant une torche », en ce qu'ils sont absorbés, dans un état d'annulation de soi (bitoul), dans la torche.

5 ואמרו גלו לאדום כו' כי לא גלו אלא כדי שיתוסף עליהם גרים והן הניצוצות שבק"נ [שבקליפת נוגה] שבמאכלים ומשקים שמתעלים להתכלל בקדושה מפני גילוי שכינה שעי"ז הם בטלים ונכללים כנר בפני אבוקה כו'.

Et [les Sages] ont dit : « Ils furent exilés en Édom », etc. ; car « ils ne furent exilés que pour que des convertis s'ajoutent à eux » — et ceux-ci sont les étincelles qui se trouvent dans la kelipat noga (l'écorce lumineuse), dans les aliments et les boissons, et qui s'élèvent pour être intégrées à la sainteté grâce à la révélation de la Chekhina (la Présence divine), par laquelle elles sont dans l'annulation de soi (bitoul) et s'intègrent, comme une bougie devant une torche, etc.

6 וזהו ענין פ' זו ויאמר ה' אל אברם א"ב [אב] ר"ם שיהא יורד ומשתלשל בבחי' גילוי כדי להיות תיקון ובירור

Et telle est la signification de ce passage : « Et Havaya dit à Avram » — av ram —, à savoir qu'il doit descendre et se déployer par étapes dans un état de révélation, afin qu'il y ait rectification et affinage.

כי עד אברם הי' [היה] שבה"כ [שבירת הכלים] דור המבול כו'. ומאברם מתחיל עולם התיקון לך לך יציאת שם מ"ה [שם מ"ה] המתקן ומברר כו'.

Car jusqu'à Avram, il y eut le bris des réceptacles — la génération du Déluge, etc. Avec Avram commence le Monde de la Rectification : « Pars » (lech lecha) — l'émergence du Nom Mah, qui rectifie et affine, etc.

וצ"ל ירידה אחר ירידה מא"ב [מאב] ר"ם בחי' יסוד אבא עד אל הארץ בחי' מל'. אשר אראך.

Il doit y avoir une descente après l'autre, depuis av ram — le niveau de Yessod d'Abba — jusqu'à « la terre », le niveau de Mal'hout. « Que Je te montrerai. »

פי' אראה ואגלה אותך בעצמך כלומר שאתה תבא לידי התגלות במצות מילה. והיה שמך אברהם אב המון גוים כו':

Cela signifie : Je te montrerai et te révélerai à toi-même ; autrement dit, tu en viendras à te révéler par la mitzva de la circoncision. « Et ton nom sera Avraham, [car J'ai fait de toi] le père d'une multitude de nations », etc.

7 והנה לפ"ז [לפי זה] היא ירידה להיות מא"ב [מאב] ר"ם אברהם. אך הענין מה שנתוסף לו ה' הוא ה' עילאה ובזוהר אי' [איתא] גבי ועבד הלוי הוא.

Selon cela, devenir Avraham à partir de av ram [père élevé] constitue une descente. Mais voici le sens : ce qui a été ajouté à son nom, le hé, est le hé supérieur ; et le Zohar dit, à propos de « Et le lévite accomplira le service, lui » :

הוא דא עתיקא שהתגלות עתיק הוא בבינה דוקא ולא בחכמה כי חכמה נק' עדן ואין שם התגלות עתיק

« Lui » — c'est Atika [l'Ancien] ; autrement dit, la révélation d'Atik se trouve précisément en Bina, et non en 'Hokhma (sagesse), car 'Hokhma est appelée Eden, et Atik ne s'y révèle pas,

כי עתיק הוא מקור התענוגים והתענוג הוא למעלה מן החכמה ובחכמה עצמה שהיא בחי' נקודה עדיין לא בא לידי גילוי כי"א

car Atik est la source des plaisirs, et le plaisir est au-dessus de 'Hokhma ; et dans 'Hokhma elle-même, qui est le niveau d'un point, il n'est pas encore parvenu à se révéler, si ce n'est

ע"י בינה נקודה בהיכלא נקבה תסובב גבר שמקבלת הארת עתיקא. והענין כנודע שלהיות התפשטו' [התפשטות] וירידת המדרגו' [המדרגות] הוא דוקא ע"י בחי' ומדרגה יותר עליונה כו':

par l'intermédiaire de Bina — « un point dans un palais » ; « le féminin entourera le masculin » — car elle reçoit la lumière d'Atika. L'explication est que, comme on le sait, toute expansion et toute descente des niveaux s'opèrent précisément par l'intermédiaire d'un niveau et d'un rang encore supérieurs, etc.

8 ולהבין זה היטב הנה כתיב בשלמה וידבר שלשת אלפים משל. הענין הוא כמו שאנו רואין שהחכם אף שיודע דבר חכמה בעצמו אעפ"כ [אף על פי כן] אינו יכול להסביר החכמה ההיא לזולתו עד שקודם

Pour bien comprendre cela, voici ce qui est écrit au sujet de Shlomo : « Il prononça trois mille paraboles. » Le propos est le suivant : nous voyons qu'un sage, bien qu'il connaisse lui-même un sujet de sagesse, ne peut pourtant expliquer cette sagesse à autrui qu'à la condition que, avant

שהוא מסביר צריך לקשר דעתו בחוזק ולהתיישב איך ומה שיכול להסביר ולהשתלשל למטה בדברים תחתונים ולהלבישם במשל דהיינו שיהי' [שיהיה] יכול למצוא דבר החכמה ההיא גם בדברים תחתונים.

d'expliquer [cela], il lie fermement son esprit et fixe [sa pensée sur] ce qu'il peut expliquer et sur la manière de l'expliquer, ainsi que [sur la façon de] faire descendre [cette sagesse] par étapes vers des choses inférieures et de revêtir ces dernières d'une parabole ; c'est-à-dire qu'il puisse trouver cette même idée de sagesse également dans des choses inférieures.

כי לזה צריך חכם גדול שיוכל להלביש חכמתו גם בדברים תחתונים שלמטה ממנו. רק שלמה המלך ע"ה [עליו השלום] ברוב בינתו היה יכול למצוא שלשת אלפים משל

Pour cela, il faut un très grand sage, capable de revêtir sa sagesse même de choses inférieures, situées en dessous de lui. Seul le roi Shlomo, que la paix soit sur lui, grâce à l'immensité de son intelligence, pouvait trouver trois mille paraboles,

דהיינו ג' אלפים מדרגות שלמטה ממנו גם שם היה יכול למצוא ולהראות אותו דבר חכמה בעצמה שהיה יודע.

c'est-à-dire trois mille niveaux situés en dessous de lui ; même à ces niveaux, il pouvait trouver et montrer cette même idée de sagesse qu'il connaissait.

לכן כשנצרך להשתלשל המדרגה שתהיה ההתבוננות בהרחבה צריך שיהיה מן מקור עליון הגבוה ביותר מבחי' חכמה ואז יכול להיות התגלות בינה

Par conséquent, lorsque le niveau doit descendre par étapes afin que la contemplation puisse se déployer largement, il doit provenir d'une source plus élevée, supérieure au niveau de 'Hokhma (sagesse) ; alors la révélation de Bina (compréhension) peut avoir lieu.

אבל מן חכמה עצמה אין יכול לירד להשתלשל ממנה בחי' בינה רק שרש בינה והתגלותה היא התגלות עתיק בה וע"י נשתלשלה ונתגלה בהרחבה.

Mais le niveau de Bina ne peut descendre et se déployer par étapes à partir de 'Hokhma elle-même ; au contraire, la racine de Bina et sa révélation résident dans la révélation d'Atik en elle, et c'est par son intermédiaire qu'elle est descendue par étapes et s'est révélée dans toute son ampleur.

9 ואף כאן להיות הארת הבינה אורך ורוחב מבחי' יו"ד חכמה בחי' נקודה כו' הוא ע"י גילוי בחי' עליונה יותר היא בחי' עתיק בחי' קוצו של יו"ד שע"י מתפשט היו"ד בה"א [באות ה"א].

De même ici : pour que l'illumination de Bina (compréhension), [avec sa] longueur et sa largeur, procède du niveau du yud — 'Hokhma (sagesse), le niveau d'un point, etc. — cela se fait par la révélation d'un niveau plus élevé encore, à savoir le niveau d'Atik [l'Ancien], le niveau de la pointe du yud, grâce à laquelle le yud se déploie dans le hei.

וכמבואר בפרדס שהיו"ד יש לו ג' קוצין ומקוץ התחתון נמשך הה' ובקוץ התחתון יש בחי' הקוץ העליון

Et, comme l'explique le Pardes, le yud comporte trois pointes ; de la pointe inférieure est tiré le hei, et la pointe inférieure contient [quelque chose du] niveau du point supérieur.

ונמצא שיש הארת קוץ העליון בבינה ולכן ירידה זו היא בחי' עילוי מאוד שנמשך אור הכתר ולכן וילך למסעיו מנגב.

Il s'ensuit que la lumière de la pointe supérieure se trouve dans Bina. Cette descente constitue donc une très grande élévation, car la lumière de Kéter (la Couronne) est attirée vers le bas. Et ainsi, « il poursuivit ses étapes depuis le Néguev » —

חסד. ועד בית אל. מל'. מלמעלה למטה. ומלמטה למעלה. מלה' הנראה כו' עד לה' סתם:

'Hessed (bonté) — « et jusqu'à Beis El » — Mal'hout (souveraineté) : d'en haut vers le bas et d'en bas vers le haut ; de « vers Havaya qui apparut », etc., jusqu'à « vers Havaya », sans qualificatif.

10 והנה להבין זה בעבודה הנה אמרו נובלות חכמה של מעלה תורה שהתורה שהיא בדברים גשמיים היא מבחי' חכים ולא בחכמה ידיעא כי

Maintenant, pour comprendre cela [dans le cadre du] service divin : [les Sages] ont dit : « Les fruits tombés de la sagesse d'en haut sont la Torah » ; c'est-à-dire que la Torah, qui est [revêtue] d'éléments matériels, relève du niveau de « sage, mais non d'une sagesse connaissable ». Car

הנה חכמה עליונה אין לה השגה רק דוקא בהתלבשותה בדברים גשמיים שאז בלקיחת האתרוג עד"מ מאחר שהחכמה מלובשת בו ה"ז [הרי זה] כאלו אוחז בחכמה העליונה.

la 'Hokhma céleste ne peut être appréhendée que précisément lorsqu'elle est revêtue d'éléments matériels ; ainsi, lorsque l'on prend l'esrog, par exemple, puisque la sagesse y est revêtue, c'est comme si l'on saisissait la 'Hokhma céleste.

11 והנה המשכת חכמה עליונה בדברים גשמיים הוא ע"י אור הכתר כי אורייתא מחכמה נפקת בבחי' גילוי

À présent, la descente de la 'Hokhma (sagesse) supérieure dans les réalités physiques s'opère par la lumière de Kéter (la Couronne), car « la Torah émane de 'Hokhma » dans un état de révélation,

אבל מקורה הוא למעלה שתרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן הם תר"ך עמודי אור והוא מארחין לבנונית דגלגלתא בחי' כתר שהוא מל' דא"ס ועי"ז נמשך למטה כ"כ [כל כך].

mais sa source est plus élevée : les 613 mitsvot de la Torah et les sept mitsvot rabbiniques sont les 620 piliers de lumière, et cela [provient] des « sentiers de la blancheur du Gulgalta [crâne] », le niveau de Kéter, qui est la Mal'hout (souveraineté) de l'Infini (Ein Sof) ; et c'est ainsi que cela est attiré si bas.

12 ולכן גילוי חכמה עליונה המלובשת בפ' קדש עד"מ הוא יותר מגילוי החכמה עצמה במקומה העליון לפי שנמשך ע"י הכתר שלמעלה מהחכמה.

Ainsi, la révélation de la 'Hokhma (sagesse) supérieure revêtue dans le passage de «Kadesh», par exemple, est plus grande que la révélation de la 'Hokhma elle-même dans son lieu supérieur, car elle est attirée [vers le bas] par Kéter (la Couronne), qui est au-dessus de la 'Hokhma.

ולכן נעשה יחוד עליון ע"י דברים גשמיים כמו ע"י צדקה נעשה יחוד עליון באצי' למעלה מג"ע [מגן עדן] תענוג הנשמות

Ainsi, une unification supérieure s'accomplit par l'intermédiaire de réalités matérielles ; ainsi, par la tsedaka (charité), une unification supérieure s'accomplit dans le Monde d'Atsilout (Émanation) — au-dessus du Gan Eden, délice des âmes,

שהוא בבריאה ומל' דאצילות נעשה עתיק דבריאה כו' שמצדק נעשה צדקה ד נעשה ה כמ"ש בזהר עד לא קבילת דכר כו'.

qui se trouve dans le Monde de Béria (Création) — et Mal'hout (souveraineté) d'Atsilout devient l'Atik de Béria, etc. ; de sorte que de tsedek vient tsedaka — le dalet devient un hé — comme il est écrit dans le Zohar : « Tant qu'elle n'a pas reçu un mâle », etc.

13 ולכן לא נאמר בתורה מעלת אברהם שהיה מאכיל אורחים כו' עד שבא לא"י [לארץ ישראל] ולא בחו"ל [בחוץ לארץ] הגם שכבר היה בן ע"ה כו'

C'est pourquoi la Torah ne rapporte pas la vertu d'Avraham, qui nourrissait des invités, etc., avant qu'il ne soit arrivé en Terre d'Israël, et non lorsqu'il était encore hors de la Terre, bien qu'il eût déjà soixante-quinze ans, etc.

אלא שמתחלה אף אם היה עושה לא היה ממשיך כלום ולא היה נוגע ליחוד עליון עד שויאמר ה' אל אברם במאמר זה ויאמר ה' מאציל עליון המשיך אל א"ב [אב] ר"ם לך לך כו'

Au contraire, au début, même s'il agissait ainsi, il n'attirait rien vers le bas et ne touchait pas à l'unification supérieure, jusqu'à ce que « Havaya dit à Avram » : par cette parole, « Havaya dit », l'Émanateur suprême fit descendre vers av ram « Va-t'en », etc.,

להיות ירידה והשתלשלות כו' ואזי נמשך להיות יחוד עליון תלוי במעשה התחתונים ועיקר גילוי היחוד הוא ע"י התורה.

afin qu'il y ait descente et enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), etc. Alors, cela fut attiré vers le bas, de sorte que l'unification supérieure dépende des actes de ceux d'en bas ; et la révélation principale de cette unification s'opère par la Torah.

אך האבות עשו הכנה לבחי' התורה כמ"ש ותורה שם בישראל ע"י ישראל. כי ע"י אברהם נמשך קו ימין חסד כו'.

Mais les Patriarches préparèrent le terrain pour le niveau de la Torah, comme il est écrit : « Et Il a placé la Torah en Israël » — par Israël. Car, par Avraham, la ligne droite, 'Hessed (bonté), fut attirée vers le bas, etc.

וזהו ענין ס' בראשית שאין בו מצות התורה רק פ' אברהם ופ' יצחק כו' שהם קודם התורה והם הם שהמשיכו להיות בחי' התורה כו':

Et c'est là le sens du livre de Bereishis, qui ne contient pas de mitsvot de la Torah, mais seulement la section d'Avraham et la section de Yitzchak, etc., qui sont antérieures à la Torah ; ce sont eux qui ont fait descendre [de sorte] qu'existe le niveau de la Torah, etc.

14 אך לפ"ז [לפי זה] צריך להבין מדוע לא זכו ישראל לקבל התורה עד שהיו בגלות מצרים וימררו בחומר ובלבנים הלא כבר זכו ע"י אבות.

Mais, selon cela, il faut comprendre pourquoi Israël n'a mérité de recevoir la Torah qu'une fois en exil en Égypte, où « ils rendirent [leur vie] amère avec le mortier et les briques » ; n'avait-il pas déjà mérité [de la recevoir] grâce aux Patriarches ?

וגם איך היה יכול לעשות כל היחודים קודם שנימול כי המילה ניתנה לו אח"כ כשהיה בן צ"ט שנה.

Et aussi, comment [Avraham] pouvait-il accomplir toutes les unifications avant d'être circoncis, puisque la circoncision ne lui fut donnée qu'ensuite, lorsqu'il eut quatre-vingt-dix-neuf ans ?

רק דאיתא קיים אברהם כל התורה כולה ואיך הניח תפילין אשר נזכר שם יציאת מצרים ואז עדיין לא היה כלל גלות מצרים. אך באמת יש פנימי' [פנימיות / פנימית] וחיצוני' והקיום שלו היה בפנימי' [בפנימיות / בפנימית].

Pourtant, il est dit qu'Avraham accomplit toute la Torah ; mais comment mettait-il les tefilin, dans lesquels est mentionnée la sortie d'Égypte, alors qu'il n'y avait encore aucun exil d'Égypte ? Mais, en vérité, il existe une dimension intérieure et une dimension extérieure, et son accomplissement relevait de la dimension intérieure.

15 ויאמר הוי"ה היינו התגלות והמשכת אא"ס [אור אין סוף] כי"ע [כתר עליון] מלמעלה למטה בבחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] אבל שיוכל להתגלות גם בחיצונית שיהיה בדבר גשמי בקלף ממש גילוי אלקות כנ"ל.

« Et Havaya dit » signifie la révélation et l'effusion vers le bas de la Lumière infinie (Or Ein Sof), au niveau du Kéter (la Couronne) suprême, de haut en bas, dans la dimension intérieure (pnimiyout). Mais pour qu'elle puisse aussi se révéler dans la dimension extérieure ('hitsoniyout) — pour qu'il y ait, dans un objet matériel, dans le parchemin même, une révélation de la divinité, comme expliqué plus haut —

אין זה דרך השתלשלו' [השתלשלות] רק ע"י וימררו חייהם כו' בכל עבודה קשה נעשה התגלות מבחי' למעלה מהשתלשלות

cela ne relève pas de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) ; ce n'est que par « Ils rendirent leur vie amère », etc., « par tout travail pénible » qu'advient une révélation du niveau qui est au-dessus de hichtalchelout,

כי אז יוכל להתגלות גם למטה מהשתלשלות כי שם מעלה ומטה שוין גם חכמה לבחי' עשי' [עשיה] יחשב כולם בחכמה עשית.

car alors elle peut se révéler également au-dessous de hichtalchelout ; car, à ce niveau, le haut et le bas sont égaux — même 'Hokhma (sagesse) est considérée comme relevant du niveau d'Assiya (Action) : « Tu les as tous faits avec sagesse ».

16 וזהו כי עגולי אריך מקיפי' [מקיפים] רגלי עשיי' [עשייה] היינו שההמשכ' [שההמשכה] והתגלות הוא מן מקיף עליון הכולל אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] כו' ואז יכול להשתלשל רצונו ית' גם בדבר גשמי בקלף וכדומה.

Et c'est là [le sens de] « car les cercles d'Arich entourent les pieds d'Assiya » : l'effusion vers le bas et la révélation proviennent de la [lumière] enveloppante supérieure, qui inclut les mondes d'Atsilout, de Béria, de Yetsira et d'Assiya, etc. ; alors Sa volonté, béni soit-Il, peut descendre par degrés jusque dans un objet matériel, dans le parchemin et les choses semblables.

אבל אברהם לא המשיך רק בבחי' פנימית מלמעלה לכן לא הי' [היה] עדיין התגלות במעש' המצות בגשמיות ממש בבחינ' [בבחינת / בבחינה] חיצונית רק הקיום שלו כל התורה היה בבחי' פנימית.

Mais Avraham n'a attiré d'en haut que la dimension intérieure ; il n'y avait donc pas encore de révélation dans l'accomplissement concret des mitsvot dans la matérialité même, dans la dimension extérieure. Son observance de toute la Torah relevait plutôt de la dimension intérieure.

17 וכשהיה בן צ״ט ניתנה לו במתנ׳ [במתנה] מצות מילה במעשה ממש בכדי שיולד ממנו יצחק שיצא מאתו אח״כ יעקב תמים ובניו יקבלו התורה בהתגלות חיצונית מצות מעשה ממש

Et lorsqu'il eut quatre-vingt-dix-neuf ans, la mitsva de la circoncision dans l'action concrète lui fut donnée en cadeau, afin que Yitzchak naisse de lui, que Yaakov l'intègre en descende ensuite, et que ses fils reçoivent la Torah dans une révélation extérieure — sous la forme de mitsvot concrètes.

לכן לא קבל אברהם התורה לפי שיצא ממנו ישמעאל וכו׳ רק אחר שנימול ונולד יצחק אחר המילה אז יוכל להוליד יעקב תמים אשר קבלו בניו התור׳ [התורה] במצו׳ [במצות] מעשה.

C'est pourquoi Avraham ne reçut pas la Torah, car Yishmael naquit de lui, etc. Ce n'est qu'après qu'il eut été circoncis et que Yitzchak fut né après la circoncision qu'il put engendrer Yaakov l'intègre, dont les fils reçurent la Torah sous la forme de mitsvot pratiques.

הארה מן העגולי׳ כו׳ אף בבחי׳ חיצונית כי לנגדו למעלה מן השתלשלות מעלה ומטה הכל חד כו׳

[Il s'agit] d'une lumière provenant des cercles, etc., [qui brille] même dans la dimension extérieure ; car devant Lui, au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), le haut et le bas ne font qu'un, etc.

(ועמ״ש ע״פ משה ידבר שם נת׳ [נתבאר] היטב ההפרש בין מה שקיים אברהם כל התורה כו׳ למ״ת [למתן תורה] עולה בקנה א׳ עם מ״ש כאן):

(Et voyez ce qui est écrit sur [le verset] «Moïse parlait» : la différence entre le fait qu'Avraham ait observé toute la Torah, etc., et le Don de la Torah y est clairement expliquée, et cela concorde avec ce qui est écrit ici.)

18 וזהו הוא עשנו ולא אנחנו ולו קרי בו״י וכתיב לא באל״ף וביאור הענין כי איך יכול להיות שנהי׳ אנחנו עמו על ידי השתלשלות רק כי הוא עשנו ולא באל״ף זהו בחי׳ כתר

Et voici [le sens de] «Il nous a faits, et non pas nous [nous-mêmes]» : le mot lo se lit avec un vav et s'écrit avec un alef. Et voici l'explication : comment pourrions-nous être «Son peuple» par le biais de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) ? C'est seulement parce qu'«Il nous a faits», et lo avec un alef — c'est là le niveau de Kéter (la Couronne),

כי א' רישא דאתוון כתר ועי"ז יכול להיות ולו בוי"ו אנחנו עמו כי מאחר שזהו למעלה מן השתלשלות הארתו יכול להיות גם למטה מן השתלשלות.

car l'alef est le chef des lettres — Kéter ; et c'est par là qu'il peut y avoir « et nous sommes à Lui » (lo, avec un vav), « Son peuple » ; car, puisque cela se situe au-dessus de l'hichtalchelout, sa lumière peut aussi se trouver au-dessous de l'hichtalchelout.

19 ולכן כשנתנה התורה ונצטוו מצות במעשה ממש מצוה הראשונה היא מתחלת באל"ף אנכי כו'. כי שיקויים המצות במעשה ויעשה יחודים

Ainsi, lorsque la Torah fut donnée et que des mitsvot concrètes furent prescrites, le premier commandement commença par un alef : « Anochi » (« Moi »), etc. Car, pour que les mitsvot soient accomplies concrètement et que des unifications soient réalisées

ע"י קיום מצות במעשה אי אפשר רק שיתגלה הארה מבחי' כתר כו' לכן מצוה ראשונה מתחלת באל"ף בחי' כתר הארה מלבנונית הכתר כו'.

par l'accomplissement concret des mitsvot, cela n'est possible que si une lumière du niveau de Kéter (la Couronne) se révèle, etc. C'est pourquoi le premier commandement commence par un alef — le niveau de Kéter —, une lumière issue de la blancheur de Kéter, etc.

20 וזהו ואברם בן ע"ה שנה בצאתו מחרן היינו כי ממוחין למדות צריך לילך דרך הגרון ואחר שירד ממדרגת מוחין ועדיין לא נעשו מדות קודם שיבאו להלב נק' אז חרן וכשהיה אברם בן ע"ה

Et c'est [le sens de] « Avram avait soixante-quinze ans lorsqu'il quitta Charan » : autrement dit, pour passer de l'intellect (mo'hin) aux attributs émotionnels (midot), il faut emprunter la voie de la gorge ; après être descendu du niveau des mo'hin sans être encore devenu des midot, avant qu'ils n'atteignent le cœur, ce stade est alors appelé Charan. Et lorsqu'Avram eut soixante-quinze ans —

היינו ז"פ [ז' פעמים] עשר בחי' חיצוני' והי' חסדי' בחינת פנימי' [פנימיות / פנימית] [חסדים] יצא מחרן שבא הארה והתגלות מחכמה למדות.

autrement dit, sept fois dix, l'aspect extérieur, et cinq chasadim [bontés], l'aspect intérieur : il quitta Charan, car une lumière et une révélation vinrent de 'Hokhma (sagesse) aux midot.

21 והנה כמו שאיתא רישא דעשו בעטפוי דיצחק כמו"כ [כמו כן] קודם הבירור הי' [היה] לוט כלול באברהם בקדושה

Or, de même qu'il est dit que «la tête d'Eisav [reposait] dans le giron de Yitzchak», de même, avant le raffinement, Lot était inclus dans Avraham, dans la sainteté,

כמו סיגים אשר קודם הצירוף ובירור מעורבים הם עם זהב. ולו"ט בגי' [בגימטריא] מ"ה [שם מ"ה] אחורי' [אחוריים] דשם מ"ה [שם מ"ה].

comme des scories qui, avant la fusion et le raffinement, sont mêlées à l'or. Et Lot est numériquement [égal à] Mah — le dos du Nom Mah.

אך הוא מקור חו"ב [חכמה ובינה] דקליפה לכן נק' לוט לשון קללה ולכן הלך לוט את אברהם קודם הבירור

Mais il est la source de la 'Hokhma (sagesse) et de la Bina (compréhension) de la kelipa (l'écorce) ; c'est pourquoi il est appelé Lot, terme de malédiction ; et c'est pourquoi Lot accompagna Avraham avant le raffinement.

ולכן יצא מלוט עמון ומואב אשר יצאה מהם רות המואביה ונעמה העמוני' כי מואב חכ' [חכמה] דקליפה ונעמה הוא לשון נועם בינה התגלות עתיק בבינה

Et c'est pourquoi d'Ammon et de Moav, issus de Lot, vinrent Rus la Moabite et Naamah l'Ammonite ; car Moav est la 'Hokhma de la kelipa, et Naamah évoque l'agrément (noam) — la Bina, la révélation d'Atik (l'Ancien) dans la Bina.

וע"י בירור יצאה רות המואביה ונעמה העמוני' מן חו"ב [חכמה ובינה] דקליפה ואחר הבירור נפרדו סיגי לוט מאברהם:

Et grâce au raffinement, Rus la Moabite et Naamah l'Ammonite sortirent de la 'Hokhma et de la Bina de la kelipa ; après le raffinement, les scories de Lot se séparèrent d'Avraham.

22 ויאהל אברם עד מקום שכם כתפין חו"ג [חסד וגבורה] דנוק' [דנוקבא] ואלון מורה ת"ת [תפארת] דנוק' [דנוקבא] כי כל המשכות והתגלות הי' [היה] אברהם ממשיך להמלכות מן שכל הנעלם לכן אמר לו ישמעאל יחיה לפניך

«Et Avram dressa sa tente jusqu'au lieu de Chekhem» — [Chekhem, qui signifie] les épaules : le 'Hessed (bonté) et la Guevoura (retenue) de la Noukva (le féminin / Mal'hout) ; «et Elon Moreh» — le Tiferet (beauté) de la Noukva. Car toutes les continuations vers le bas et la révélation, Avraham les faisait descendre vers Mal'hout depuis l'intellect caché. C'est pourquoi il dit : «Si seulement Yishmael pouvait vivre devant Toi !»

כי אחרי שנקרא אברהם בה"א [באות ה"א] שעי"ז המשיך התגלות בבחי' מל' ונתנה לו המילה הי' [היה] יכול להעלות נצוצות כנר בפני אבוקה שיהיו נכללי' [נכללים] בבחי' מל' כו' וכמ"ש ואת הנפש אשר עשו וכו'.

Car, après avoir été appelé Avraham, avec un hei, par lequel il fit descendre la révélation au niveau de Mal'hout, et après avoir reçu la circoncision, il put élever des étincelles, comme une chandelle devant un flambeau, afin qu'elles soient incluses dans le niveau de Mal'hout, etc., comme il est écrit : «et les âmes qu'ils avaient faites», etc.

גם שרי היתה נקראת מקודם ביו"ד מורה על צמצום ואח"כ כשהיתה צריכה להוליד את יצחק היתה נק' בה"א [באות ה"א] בהרחבה להורות על המשכה והתגלות.

Sarai aussi fut d'abord appelée [par un nom se terminant] par un yod, indiquant le tsimtsoum (contraction) ; puis, lorsqu'elle devait donner naissance à Yitzchak, elle fut appelée avec un hei, signe d'expansion, pour indiquer une continuation vers le bas et une révélation.

וזהו ויקרא שם אברם בשם ה'. ויקרא היינו המשכה מא"ב [מאב] ר"ם שכל הנעלם המשכ' מיסוד אבא לע"ס [לעשר ספירות] דנוק' [דנוקבא] הנק' שם ה' כו':

Et voici le sens de : «Et Avram appela là au Nom de Havaya.» «Et il appela» signifie une continuation vers le bas à partir de av ram, l'intellect caché : une continuation depuis le Yessod (fondement) d'Abba vers les dix Séfirot de la Noukva, qui sont appelées «le Nom de Havaya», etc.

LikuteiTorah.com
LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/lech-lecha/1/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak